

Arbejde, den har udført i Sommerens Løb, og for det Resultat, den har opnaaet, saa at den paa et enkelt Medlem nær samlet har kunnet forelægge dette fortrinlige Skattelovforslag, hvorefter Skattebyrden fordeles efter anderledes retfærdige Principper end efter den nuværende Beskatningsmaade, der baade først og sidst rammer Landbruget gennem Hartkornet, og det, hvad enten det gælder Stat, Kommune eller Kirke. Og da det nu erkendes fra alle Sider, at de nuværende Skatter ere forældede og uretfærdige, saa skulde man ogsaa haabe og vente, at ikke alene dette Ting, men ogsaa de øvrige Faktorer ville arbejde for at faa disse Skatteforslag op-højede til Lov, fordi Princippet i disse er, at Skattebyrden lægges der, hvor Skatteevnen er. Der kan da ogsaa være begrundet Haab derom, og det saa meget mere, som Forslagene ikke alene ere tiltraadte af et enkelt Partis Medlemmer af Kommissionen, men af saavel Højre som af begge Venstregrupper, der altsaa alle have været enige om at forelægge disse Skattelovforslag. Jeg maa dog meget beklage den temmelig store Afstand, som den højtærede Finansminister tog til Forslagene forleden Dag, og jeg befrygter derfor, at de af Regeringen bebudede Skattelovforslag skulle blive, saaledes som det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) udtalte under Finanslovens 1ste Behandling, en politisk Kæp i Hjulet.

Naar jeg imidlertid har bedt om Ordet, var det egentlig nærmest for at rette en Forespørgsel til den højtærede Finansminister og den ærede Ordfører for Forslagsstillerne angaaende et Skatteforhold i de 8 forhen slesvigske Sogne, hvilke jeg har den Ære at repræsentere. Forespørgslen er da denne: Bør den i disse Sogne paalignede Jordebogsafgift ikke betragtes som Statsskat for de Ejendommers Vedkommende, som ikke have Domænejord? Og saafremt disse Skatteforslag blive op-højede til Lov, bør saa ikke denne Jordebogsafgift medregnes ved Overførelsen af en Del af de direkte Skatter til Kommunerne? Ved Lov af 29de Marts 1867 bleve de kongerigske Statsskatter overførte paa de indkorporerede Distrikter, efter at der forud var indført gennem Matrikulering en Hartkornsfordeling. Skatteforholdenes historiske Udvikling har imidlertid været meget forskellig fra den i Kongeriget, navnlig derved, at der ikke har bestaaet noget almindeligt, ensartet Fordelingsgrundlag som Kongerigets Hartkorn, og saa derved, at der i de sidste Aarhundreder i

Slesvig har fundet en Sammenblanding Sted af Domæneafgifter med de egentlige Statsskatter. Da nu Statsskatterne skulde indføres, sammendroges alle de Skatter til Statskassen, som Beboerne havde erlagt til Haderslev Amt — dog undtages forskellige mindre Afgifter som Grund- og Benyttelsesskat, Kaadnerpenge m. fl., som bleve ophævede imod Indførelse af Land- og Ligningsskat — og af disse Skatters samlede Sum paalignedes 6 Rigsdaler 80 Skilling pr. Tønde Hartkorn, som blev benævnt Gammelskat, og hvad der var ud over denne Afgift, blev en den enkelte paahvilende Skat, der kaldes Jordebogsafgift, som ogsaa var at indbetale til Staten. Androg en Ejendoms samlede Statsskatter, Land- og Ligningsskatten undtagen, ikke over 6 Rigsdaler 80 Skilling pr. Tønde Hartkorn, blev hele Summen Gammelskat, og der paahviler denne Ejendom altsaa ingen Jordebogsafgift. Denne Skat, Jordebogsafgiften, er bleven betragtet som en Domæneafgift af Regeringen og Staten, og det kan være rigtig for de Ejendommers Vedkommende, som for billige Købesummer i sin Tid ere erhvervede imod en aarlig Ekstraydelse til Staten, men det er kun de færreste Ejendomme, der ere købte paa den Maade, de fleste Ejendomme have ikke Herregaardsjord og ere derfor heller ikke blevne købt paa billigere Betingelser mod en vis Forpligtelse til Staten; naar denne Skat altsaa er paalignet den, maa den for de flestes Vedkommende betragtes som en Statsskat. I den første halve Snes Aar efter Lovens Ikrafttræden, da de kongerigske Statsskatter i 1867 bleve indførte, blev ogsaa denne Jordebogsafgift medregnet ved Affattelsen af Valglisterne til Landstinget, men senere er dette ved ministeriel Resolution blevet forandret, saaledes at Jordebogsafgiften ikke maa medregnes. I Forhold efter Hartkorn hviler Jordebogsafgiften meget forskelligt paa de forskellige Jorder. Den udgør for de 8 Sogne i alt 16,730 Kr. 15 Øre, men medens et Sogn kun svarer 415 Kr. 75 Øre, svarer et andet 5,784 Kr. Denne Skat er altid af Befolkningen bleven betragtet som en Ekstraskat, da den ikke kan henføres til Domæneafgifterne. Den samme Betragtning gjorde sig gældende ved Forhandlingerne i 1867 om de slesvigske Distrikters Skyldsætning. Det ærede 8de kongevalgte Medlem (Raben), der den Gang repræsenterede Folketingskredsen, udtalte ved denne Lejlighed følgende, hvilket jeg nu med den højtærede Formands Tilladelse skal tillade mig at